

ОСОБЕННОСТИ В ПОДДРЪЖКАТА НА ТЕХНИКАТА В ОПЕРАЦИИ НА МНОГОНАЦИОНАЛНИ СЪВМЕСТНИ ОПЕРАТИВНИ СИЛИ

Димов П. С.

Иванов Д. Б.

През последните години сме свидетели на глобално преструктуриране на международните политически и икономически отношения, което поражда както позитивни тенденции, така и нови предизвикателства и рискове. Развиват се доверието и сътрудничеството, разширяват се и се задълбочават процесите на европейската и евроатлантическата интеграция, което повишава равнището на международната и регионалната сигурност.

На фона на тези положителни процеси се увеличиха рисковете от вътрешни кризи и дестабилизиране на отделни страни и региони. Появиха се нови нетрадиционни рискове и асиметрични заплахи. Наблюдава се тенденция за преразпределение на света на сфери на политическо и икономическо влияние. Формирането на мощни икономически региони е съпроводено с оформянето на нестабилна политико-социална и военно стратегическа среда с ниско ниво на икономическо развитие, която е основа за възникването на конфликти. Борбата срещу тероризма придоби първостепенно значение за целия свят.

В този контекст, подкрепата на международния мир и сигурност се превърна в една от основните мисии на Българската армия, реализирана чрез изпълнение на международни и коалиционни ангажименти за борба с тероризма за предотвратяване и управление на кризи и конфликти извън територията на страната.

Заличаването на границите в Европа, тясното взаимодействие между въоръжените сили на държавите от НАТО породиха нуждата от създаването на съвместни формирания и щабове за опазване или поддържане на мира в отделни кризисни райони.

Пред въоръжените сили на Република България стои задачата за подготовка на личен състав за участие в Многонационални съвместни операции ръководени от НАТО.

За успешното участие на контингент от българската армия в МСОС от решаващо значение се явява логистичното му осигуряване. Осигуряването с авто-бронетанкова и друга специална техника, както и нейната поддръжка е ключов момент в цялостното логистично осигуряване.

Поддръжката на техниката в МСОС, като част от логистиката се базира както на общите и принципи, така и на принципите на МСОС чрез, които се цели оптимизиране на ресурсите ангажирани с тази дейност. Това се осъществява, чрез създадена система за поддръжка, която включва органи за управление, органи за изпълнение система за комуникационна–информационна поддръжка, бази и складове .

При поддръжката на авто-бронетанковата техника ще влияят различни групи фактори. Някоиот тях имат комплексно значение и оказват влияние на всички сфери на логистичното осигуряване. Други фактори са с по-ограничено действие, но с пряко отражение върху поддръжката на техниката на контингенти участващи в МСОС

Факторите, влияещи на логистичното осигуряване като цяло, могат да бъдат разделени в следните основни групи:

- Икономически
- Политически
- Военни
- Правни

Икономическите фактори от своя страна следва да бъдат разделени на следните две по-големи групи:

- икономическите възможности на Р. България;
- икономически условия на района на операцията.

Икономическите възможности на Р. България намират своя израз в ресурса, който може да бъде заделен за изпълнение на мисията. Той трябва да обезпечи разходите за комплектоване и подготовка на контингента, транспортирането му, всеотранното осигуряване в хода на мисията, ротацията и завръщането в страната. От икономическите възможности пряко зависи дали контингента ни ще бъде комплектован със съвременни образци техника, технологично оборудване и др. За съжаление на сегашния етап състоянието на страната ни не удовлетворяват тези потребности.

Недопустимо е по финансови или други причини да се прави компромис с качеството на материалните средства. Това излага на неоправдан риск живота и здравето на личния състав, затруднява изпълнението на възложените задачи и снижава бойния дух на частите и подразделенията.

Икономическите условия в района на операцията ще оказват значително влияние на стабилността на логистичното осигуряване. От съществено значение е степента на развитие на инфраструктурата. Наличието на удобни летища, пристанища и железопътни гари ще способства за доставката на материални средства. Развитата пътна мрежа ще облекчи транспорта и предвижването.

При провеждането операции трябва да се търсят местни източници за определени материални средства, това води до значително намаляване на разходите и скъсяване на сроковете за доставка. Конкретно за АБТТ това могат да бъдат резервни части, общо-разходни материали и др.

Влиянието на политическите фактори може да бъде разгледано в следните две области:

- вътрешно-политически фактори;
- външно-политически фактори.

Вътрешно-политическите фактори се заключават в ролята на институциите, определени от Конституцията на Република България. От тяхната дейност зависят сроковете в които трябва да бъде подготвен контингентът, а пряко рефлектира върху качеството на подготовката на техниката, техническия личен състав и осигуряването на необходимото авто-бронетанково имущество.

Към външно политическите фактори се отнасят становищата на международните организации към конфликта, подкрепата която те биха дали за разрешаването му и делегирането на права съгласно техните правомощия. Важен момент е отношението на съседните страни и готовността им да предложат логистична подкрепа на евентуална операция.

От военните фактори на първо място трябва да бъде разгледан въпроса за това какъв тип операция ще бъде провеждан и в контекста на това да се определят рисковете и заплахите. На базата на техния анализ е необходимо да се създаде подходяща групировка от сили и средства на участващите страни, при което да се отчита и степента им на оперативна съвместимост. Всичко това поставя определени изисквания при избора на техниката с която да бъде комплектован контингентът.

Към правните фактори отнасяме въпроса за легитимността на операцията съгласно международното право. Тук се включва и сключването на различни договори, споразумения и меморандуми от страната ни в процеса на подготовка за участие в операцията.

Изхождайки от анализа на факторите влияещи върху организацията на снабдяването, ремонта, възстановяването и задачите, които предстоят за решаване в операцията, от съществено значение е техниката с, която е окомплектован контингентът да има добри технически и динамични показатели. За предпочитане е варианта при който машините са еднакви с тази използвани от другите участващи страни, което дава възможност при наличието на договорености да се облекчи снабдяването с резервни части и ремонта. Трябва да се оцени и възможността за снабдяване с резервни части от местни източници.

Ако техниката от различните типове е от една марка ще се облекчи процедурата по сключването на договори за доставка на резервни части.

При определянето на ремонтните средства, средствата за техническо обслужване и евакуация, трябва да се изхожда от изискването технологичното им оборудване да съответства на техниката с, която е комплектован контингентът.

Всичко това се налага от показателите за оперативна съвместимост, приети на базата на съюзните стандартизиращи документи по отношение поддръжката на техниката в многонационална среда.

Подготовката на техниката трябва да започне с провеждане на качествена диагностика от подготвени специалисти, използвайки съвременна диагностична апаратура. На настоящият етап част от тази дейност може да се осъществи на базата на сключените договори за гаранционна и следгаранционна поддръжка с доставчиците на техника. Машините, които не отговарят на техническите изисквания, указани в ръководствата по материалната част и експлоатация следва да се отремонтират или да се заменят с други.

Превъоръжаването с нови образци АБТТ следва да бъде обвързано и със закупуването на съответстващи на същите образци подвижни ремонтно-евакуационни средства, даващи възможност за автономност и самоосигуреност на системата за поддръжка на техниката.

Разглеждайки въпросът с организацията на поддръжката на АБТТ в състава на МСОС трябва да се има в предвид спецификата на този вид мисии и техните отличителни черти. Те произтичат от вида и характера на предстоящата операция, район на провеждане, продължителност, дали контингентът е първи по ред, ротира ли се или му предстои изтегляне от района и завръщане в страната, както и редица други фактори.

Логистичните органи определени за поддръжка на АБТТ трябва да са пропорционални като количество и качество на големината на контингента, както вида и спецификата на предстоящата мисия, и средата, в която ще се провежда. Същите трябва отлично да познават правилата за работа в многонационална среда, техниката, с която е комплектован контингента и определената система за поддръжка.

Опитът от участие на наши контингенти показва, че често в хода на изпълнение на задачите обстановката и задачите рязко се променят. Това налага и необходимостта в процеса на своята подготовка контингентите да се подготвят за всякакви възможни варианти. Също така те трябва да имат достатъчно сили и средства за да могат успешно да се справят с всички изненади.

Участието на български военни контингенти в състава на Многонационални Съвместни Оперативни Сили извън територията на страната в Операции в отговор на кризи е факт от години. С оглед на настъпилите промени от членството на Република България в НАТО и Европейския съюз, тези операции се явяват и основни за българската армия. На изпитание е подложена логистичната система в доктринален, нормативен, организационен и материално-технически аспект. Доктрините и теоретичните понятия относно поддръжката на АБТТ в коалиционен формат, поставят принципна и научно обоснована основа за решаване на проблемните въпроси в тази сфера. Стъпвайки на тази база логистичните органи на стратегическо, оперативно и тактическо ниво ангажирани в тази област на военната логистика ще могат да създадат оптимално функциониращи процедури и сили, които максимално да съхраняват и възстановяват бойния потенциал на експедиционните сили.

БИБЛИОГРАФИЯ

1. Основи на поддръжката на АБТТ в бойни условия –подп. Румен Пенчев, подп. Любен Димитров, първа част – ВИ, София 2003 г.
2. Доктрина за логистиката на Българската армия-ВИ, София 01.02.2001г.
3. AJP 4 Allied Joint Logistic Doctrine

4. AJP-4.5 Allied Joint Host Nation Support Doctrine and Procedures
5. AJP-4.6 Multinational Joint Logistic Centre Doctrine
6. MC 389/1 – MC Policy on NATO’s CJTF Capability, 26 Jun 2000.
7. MC-319/1 NATO Principles and Policies for Logistic.
8. MC 334/1 NATO Principles and Policies for Host Nation Support (HNS)